

Конкурс эссе
«Сто слов о любимой Чувашии»

Чăваш енĕм, тăван çĕр-шывăм!..

Ăçтан пуçланать-ши вăл? Тен, чÿречерен кĕрекен хĕвел пайăркинчен? Тен, пÿрт умĕнчи хурăнсенчен? Кирек аçтан пулсан та сана, Тăван çĕр-шыв, питĕ – питĕ юрататăп. Эпĕ çуралнă вырăнсем ытарма çук хитре. Тăван хирсем, вăрмансем, таса кÿлĕсем чунăма тыткăнлаççĕ. Тавралăх илемĕпе киленнĕ май хамăн та шăпчăк евĕр юрлассăм килет. Çăл куçран тапакан тăрă шыва ёçсен хуйхă манăçать.

Ытарайми Тăван çĕр-шывăм, асамлă вай паратăн эс пире. Çип çапнă пек тÿп-тÿрĕ, çитмĕл те çичĕ йăмраллă, янкăс саслă Чăваш енĕм! Турат çумне турат хушса, ёмĕрсем хушши кашласа ларакан вăрмансем. Хумлă-хумлă, кăвак çилхеллĕ анлă Атălăм!

Тăван çĕр-шывăм! Чăваш тĕнчин, чăваш чунĕн, чăваш ас- хакăлĕн куне-çулне упраса пыракан Чăваш çĕр-шывĕ! Çана шанатăп, санпа мухтанатăп, чунăмра усратăп!

Юрататăп та мăнаçланатăп тăван Чăваш енпе! Асăмран тухми ыра та чун-чĕрене вай-хăват парса, хавхалантарса яланах тăратăн. Аçта кăна çитсен те, темле илемлĕ çĕр-шыва кайсан та пирĕн куç умĕнчех тăван ен – инçетри çăлтăр евĕр ялкăшса хай патне чĕнет.

Юрататăп эпĕ хамăр çăтмахри пек Чăваш енĕме! Мĕншĕн мăнаçланас мар-ха манăн унпа? Вăл манпа яланах кăмăллă, тараватлă. Унăн кăкри çине пуçа хурăттăм та пĕр хускалми темĕнччен тăрăттăм, мĕншĕн тесен чунра çамăл-çамăл.

Петрова Снежана, 16 çулта

Чувашия – моя Республика, я выросла здесь, поэтому она моя Родина. Здесь живут мои родители и друзья, я счастлива поздравить мою Родину со 100-летием образования.

Я горжусь успехами моей Родины за эти годы в науке, образовании, культуре.

72 человека из Чувашии получили высокое звание Героя Советского Союза в Великой Отечественной войне, а фактически их больше в несколько раз. Мы никогда не забудем и вечно будем хранить гордость и память о наших земляках, отдавших свою жизнь за нашу свободу!

Я благодарна руководству Республики за вклад в развитие Республики, за бережное отношение к памяти предков, к нашей истории. Всем жителям Чувашии я желаю быть достойными гражданами истории нашей Родины, нашей Республики Чувашия.

Иванова Анна , 13 лет

Родной край самое милое и красивое место на земле. Здесь все свое, такое родное и любимое. У каждого человека есть свой родной край, куда хочется все время вернуться. Почему это место так тянет к себе? Куда бы судьба нас не забросила, мы всегда помним о своем любимом крае, где мы родились и выросли.

Для меня родной край - Чувашия, прекрасный и любимый край, со своей интересной историей, своей культурой. У нашего народа богатое историческое прошлое, развито настоящее, которые связаны неразрывно.

Многообразна культура чувашского края: сохранились и дошли сквозь столетия до наших дней обычаи, традиции, которые хранят в себе духовный опыт чувашского народа.

Наш любимый чувашский край славится не только трудолюбием народа, но и своим особым гостеприимством. В дружбе и согласии живут в нашем крае люди разных национальностей.

Жукова Дарья ,14лет

У каждого человека есть очень близкое и родное место, где он чувствует себя спокойно и непринужденно. На земле нет такого человека, который бы не испытывал любовь к малой Родине.

В деревне у моей бабушки и находится то место, где мне даже дышать спокойно. Я очень люблю сюда приезжать, а как хорошо на речке летом! Светит солнце, поют птицы.... Все это и есть моя малая родина, которую у меня никому не отнять. Приходит вечер, и вся природа начинает играть совсем другими красками, которые очень радуют глаз. В доли за речкой, раскинулся большой луг, где беззаботно бродят цапли, которые, как и я, считают, что это их родной уголок.

Так же я очень люблю бывать в деревне зимой, так как в эту пору здесь неопишуемая красота. Очень приятно сидеть около теплой печки и знать, что на улице трескучий мороз и вьюга... Я всегда стараюсь на свои зимние каникулы приехать в деревню и провести тут хоть пару дней, так как здесь есть множество интересных занятий: катание на санках и лыжах, хоккей с местными ребятами и просто прогулки по свежему и морозному лесу.

Все мы, должны оберегать и любить свою маленькую Родину, так как она у нас одна. Она может быть разной: маленький домик в деревне, своя улица в городе, но все это очень дорого нашему сердцу. Иногда, я не могу посетить родные места и тогда очень сильно скучаю по ним. Бывает так, что они мне даже снятся во снах.

Филиппов Артемий, 13 лет

В этом году наша республика празднует 100-летие Чувашской автономной области, ее столица – Чебоксары. Он стоит на реке Волге.

Чувашия - небольшая республика, расположенная в равнинной местности. Коренное население - чувашаи, история которых уходит вглубь веков. Чувашский язык не похож ни на один язык народов, окружающих Чувашию.

Свою историю чувашаи рассказывали в своих национальных вышивках, которыми украшали свои одежды и предметы быта.

Чувашия гордится своими сынами и дочерьми, которые принесли ей славу. Чего стоят такие имена, как Василий Иванович Чапаев, Андриан Николаев, Надежда Павлова...

О красоте чувашской земли рассказано в песнях, стихах и картинах чувашских поэтов и композиторов.

Я родилась, выросла и живу в Чувашии. Это моя родина, у которой есть своя история, свои традиции. Я люблю Чувашию

Алякина Анастасия, 13 лет

Манӑн Тӑван ҫӑр-шыв «ҫӑр пин сӑмахӑ, ҫӑр пин юрӑллӑ, ҫӑр пин тӑрӑллӑ» Чӑваш ен.

ҫӑмӑл пулмарӑ сан шӑпу. Мӑн кӑна тӑсмерӑн-ши эсӑ? Ылтӑн Уртапа Хусан ханӑхӑсен пусмарӑ, вырӑс ӑмпӑлӑхӑн вӑхӑчӑсем сана Атӑлҫи Пӑлхар хулисене тутар-монгол эшкерӑсем вунвиҫҫӑмӑш ӑмӑрте нумай хура-шур кӑтатрӑҫ. Вунпиллӑкмӑш ӑмӑрте чӑваш ҫӑр-шывӑ тӑрӑх вырӑс тата тутар ҫарӑсем калӑ-малӑ вутпа ҫунтарса тухни сан вӑйна хавшатрӑ. Ытти ӑмӑрсем те ҫӑмӑл килмерӑҫ. Анчах вӑрҫӑ-харҫӑ, пусмарпа нуша санӑн халӑхна хуҫса сӑнтереймерӑ. Нумай вӑхӑт пуҫа пӑксе пурӑнма тиврӑ пулсан та парӑнмарӑн, чӑрӑ юлтӑн, чӑлхене, ӑс-тӑна ҫухатмарӑн.

Хальхи Чӑваш ен пур енлӑн аталанса малалла талпӑнать. Апла пулсан, чӑваш ятне тата та ҫӑлрех ҫӑклес тесе тӑрӑшасчӑ. Хамӑра Чӑваш енӑн ҫынни темелӑх тивӑҫлӑ пуласчӑ.

Копташкина Ирина, 15 ҫулта

Тăван ҫёр-шив, тăван ял, тăван кил... Ҫак сăмахсем чунра чи хаклă, чи ҫепеҫ, чи ашă, чи хаваслă туйăмсем ҫуратаҫҫе. Куҫ умне тăван тавралăх, йăмраллă ял, атте киле тухса тăрать. Тăван кетесрен пахи тата мён пур-ши? Ачалăх, самрăклăх тăван ялăмра иртет. Кунта ҫын ҫут тёнчене килет, утма вёренет, каласма пуҫлать, ҫут ҫанталăкпа паллашать, еҫе явăҫать, ас-тăнне ҫивеҫлетет, пурнăҫ ҫулё ҫине тăрать. Ҫавăнпа та хай ҫуралса ўснё вырăна никам та, нихсан та асран кăлармасть.

Пирён ҫаваш халăхе хай ҫёр-шивне юратса, ун ҫитёнёвёсемпе мăнаҫланса, маттур ывăлё-хёреҫемпе мухтанса, ҫёнелсе чечекленекен ял-хулисемпе саванса, кашни хай вырăнёнче тăрăшса еҫлесе, ытти халăхсемпе тушлашса тăнăҫ пурнăҫпа ёмёрне ирттерет.

Кирек аҫта пулсан та, хамăра сёткен парса ўстернё, вай-халлă тунă, мăшар ҫунат хушса вёҫтерсе кăларса янă тараватлă ҫёре манар мар. Тăван ял, тăван кил умёнчи парăма ыра еҫпе, тулли кăмалпа, чыспа-хисеппе саплаштарса пырар.

Шмелев Максим, 11 ҫулта

Чувашия – это родное для меня место. Это слово напоминает мне веселые и грустные моменты, мою семью, родственников и друзей. Очень много красивых мест есть в Чувашии, и они все интересные, ими можно любоваться всю жизнь. Этот край обогащается, появляются новые места. Много эпитетов, метафор, сравнений или олицетворений можно привести к этому удивительному краю, но их будет мало.

У Чувашии есть свои секреты, загадочные места про которые люди еще не узнали, есть много легенд про Чувашию.

Чувашия – это светлое будущее, новые друзья, новые приключения. Если, например, я уеду отсюда, мне ее не будет хватать. Даже маленькая горсть земли обрадует меня в чужой стороне.

Чувашия развивается, она будет развиваться, станет еще красивее и интереснее.

Чувашия – это Родина, мой родной дом. Ее надо уметь беречь!

Григорьева Вероника, 13 лет.

Тăван ҫĕр-шив... Мĕн-ши вăл? Тен, хам ҫуралнă ҫĕр-шив? Тен , хам ҫуралнă ял, кил-ҫурт. Тăван ҫĕр-шив... Вăл , ман шутпа, атте-анне, тăвансем, кўршĕсем, ял-йыш. Вăл-тăван кил, эс ҫуралнă ял. Вăл-пўрт умĕнчи пысăк йăмра, пахчари йăрансем, садри улмуҫҫисемпе чечексем. Инҫе мар ларакан лавкка, пёве, ферма. Вăл-ял ҫумĕнчи уйсем, вăрмансем, ҫырмаем, тапса тăракан ҫал куҫсем. Хамăрăн лăпкă халăхан ҫепĕҫ чĕлхи-калаҫăвĕ, сăвви-юрри, ваййи-кулли, йăли-йёрки. Пирĕн паллă асчах Г.Н.Волков этнопедагог ҫапла каланă: «Тăван ҫĕрĕн тусанĕ те тăван, пылчăкĕ пылак». Ку, чăнах та, ҫапла пулĕ. Эпĕ хамăн пурнăҫа, ёмĕт-туйăма унсăрăн курмастăп та. Яланах пурăн эсĕ ман пĕчĕк Тăван ҫĕр-шивăм. Хальхи пурнăҫпа пит капмар ҫĕкленсе кайма ҫук пулсан та пурăн эсĕ. Ан сўн ҫес. Эсĕ пире яланах кирлĕ.

Пыркин Денис ,15 ҫулта

Чăваш, чăваш, чăваш... Çак виçе сăмахра мĕн чул шухăш, савăнăç, илем.

Халĕ ман кăштах хам çуралнă çĕр шыв , унăн пуянлăхĕ çинчен каласа парас килет.

Чăваш республики епле чаплă, илемлĕ, пархатарлă. Унăн халăхĕ хĕвел ашши пек ялтăрка, чунĕ – вăрманти тĕрлĕ тĕслĕ çеçке пек таса. Çакă çавра çĕр çинче мĕн тĕрлĕ халăх пурăнмасть-ши? Анчах та яланах пĕрремĕш вырăнта чăваш тăрат. Чăваш çыннисем яланах маттур, ёçчен, кăмăллă. Çак халăхпа калаçсан санăн чуну та çемçелет, кăмăл-туйăм уçăлат.

Чăваш – вăл манăн кил, атте-анне ашши. Маншăн вăл ем-ешĕл хир, сип-симĕс вăрман, пысăк уçланкă тата ёçчен халăх. Ахальтен мар калаççĕ: «Чăваш ёмĕрне хĕвелтен мала вăранать». Çак ваттисен сăмахне тĕрĕс тесе шутлатăп. Мĕн ёлĕкренех чăвашсем ир тăрса уй-хире кайнă, кунĕн-çĕрĕн ёçленĕ, тăрмашнă. Сăнаса пăхсан, чăваш çемьин ачи те ыра кăмăллă, маттур ўсет.

Эпĕ Чăваш çĕр шывне питĕ юрататăп. Апа кăмăлтан хисеплетĕп, нухăçан та пăрахмастăп. Эп чăваш пулнишĕн савăнатăп!

Мартынов Владимир, 14çулта

Есть прекрасный уголок Земли - Чувашия. Чăваш ен – это край, богатый талантливыми людьми, интересный своей культурой. Это - «край ста тысяч песен... ста тысяч вышивок...»

но у каждого из нас есть своя малая родина — то место, где мы родились, где проходит наше детство. В республике очень уютно: у нас много лесов, заповедников, зеленых парков. Мы любит выезжать на прогулки в лес: гулять, собирать грибы, растения и ягоды..

Для меня Чувашия, любимый край, здесь я живу. У нас много оврагов, поэтому Чувашию называют «страной оврагов». Самый большой водоем – Атӑл, где можно ловить рыб карп, щука, карась, линь, плотва. Вода чистая, приезжают туристы, я люблю свой родной край!

Тимофеева Юлия,15лет

Чăваш енĕм! Мĕнле виçеппе виçес-ши, мĕнле хакпа хаклас-ши сана? Чăваш енре манăн аттепе анне пурăннă.
Эпĕ те ку тăрăхрах çуралса ўснĕ. Тен, çаванпа та маншăн хаклă тăван енĕм. Унăн вĕçсĕр-хĕрсĕр вăрманĕсем, тулăх уй-хирĕсем, мăнаçлан кашласа ларакан вăрманĕсем, анлă Атăлĕ, хитре кĕвĕ каласа шăнкăртатса юхакан шывĕсем, тарăн та тĕпсĕр çăлкуçĕсем – пурте маншăн çывăх. Санăн иксĕлми пунлăху тата - халăху мĕнле маттур та пултаруллă.

Эпĕ çак илемлĕте пуян тăрăхра пурăннишĕн питех те савăнатăп. Кирек аçта пулсан та - эсĕ маншăн чи хакли те чи-чи çывăххи. Эпĕ сана тăван аттепе аннене юратнă пекех юрататăп, санпа тивĕçлипех мăнаçланатăп.

Чăваш енĕм, малалла та сулмаклă утăмпа шав малалла ут! Тĕреклен, чечеклен, манăн юратнă Чăваш ен!

Потапова Анжелика-студентка

Русская пословица гласит: «Каждый кулик свое болото хвалит». Я родилась, выросла и живу в Чувашии. Это моя родина, у которой есть своя история, свои традиции. Я выросла, впитав в себя эту атмосферу, и другого я не знаю.

Чувашия небольшая республика, расположенная в равнинной местности. Коренное население – чувашаи, история которых уходит вглубь веков. Интересна история Чувашии, которая отразилась в искусстве, литературе,

культуре чувашского народа. Это очень толерантный, трудолюбивый народ. О красоте чувашской земли рассказано в песнях, стихах и картинках чувашских поэтов и композиторов.

Чувашия гордится своими сынами и дочерьми, которые принесли ей славу. Чего стоят такие имена как Василий Чапаев, Андриан Николаев, Надежда Павлова... Особо хочу сказать о нашей столице - городе Чебоксары. Чебоксары признан самым чистым городом Поволжья, здесь действительно очень уютно, чисто и красиво. Может быть, на свете и есть места и краше, но я очень люблю свою родину – Чувашию.

Чумарова Алсу, 16 лет

